

Utvikling av leseforståelse og tiltak for å fremme det

Monica Melby-Lervåg

La stå:

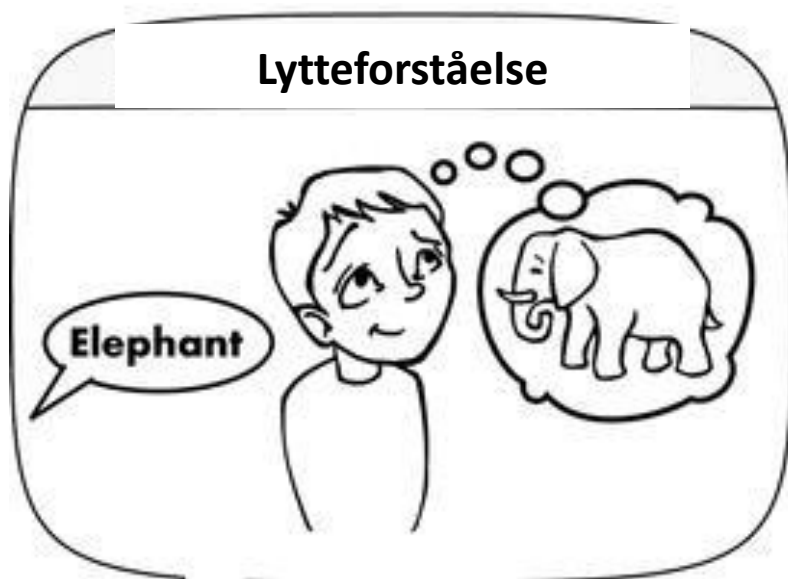
Grunnlaget for leseforståelse legges i barnehagen med utvikling av fonologisk bevissthet og språkforståelse.

Språkforståelse består av ulike komponenter blant annet vokabular og grammatikk.

I skolealder er ordavkoding og språkforståelse avgjørende for leseforståelse og forklarer 98.6% av variasjonen mellom barn i 2. klasse

Arbeid med språkforståelse og avkoding kan gi effekt på leseforståelse, men språkforståelse krever systematisk arbeid over tid i små grupper for å gi effekter på leseforståelse.

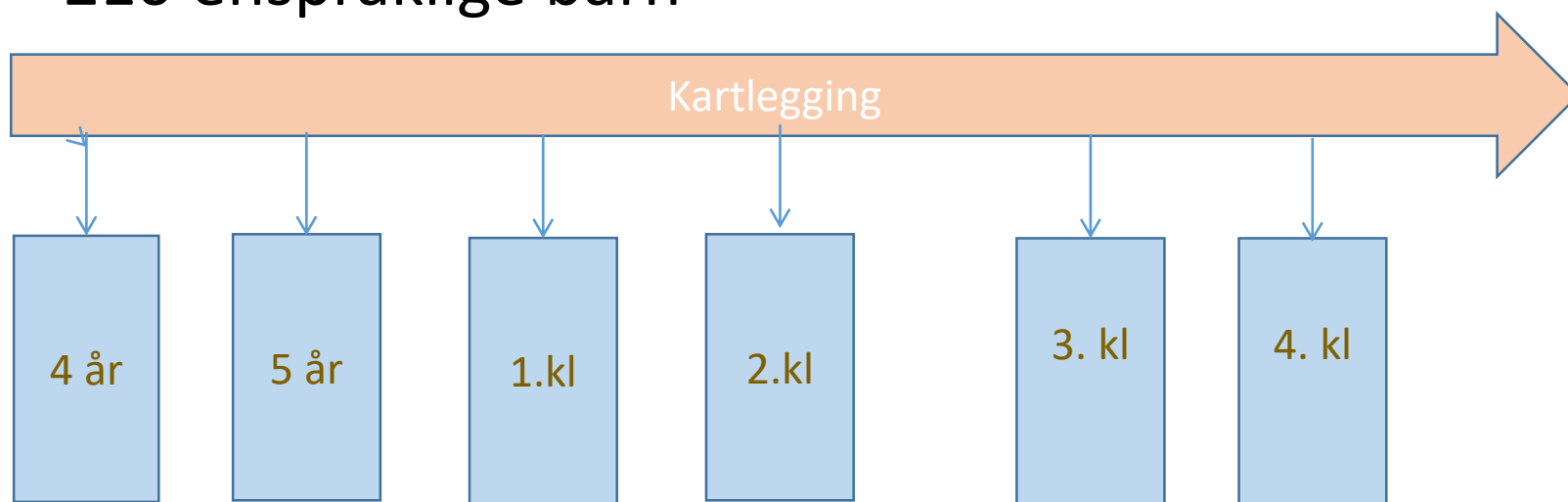

Tunmer & Gough, 1986

Enkle synet på lesing Simple view of reading

Undersøkelse

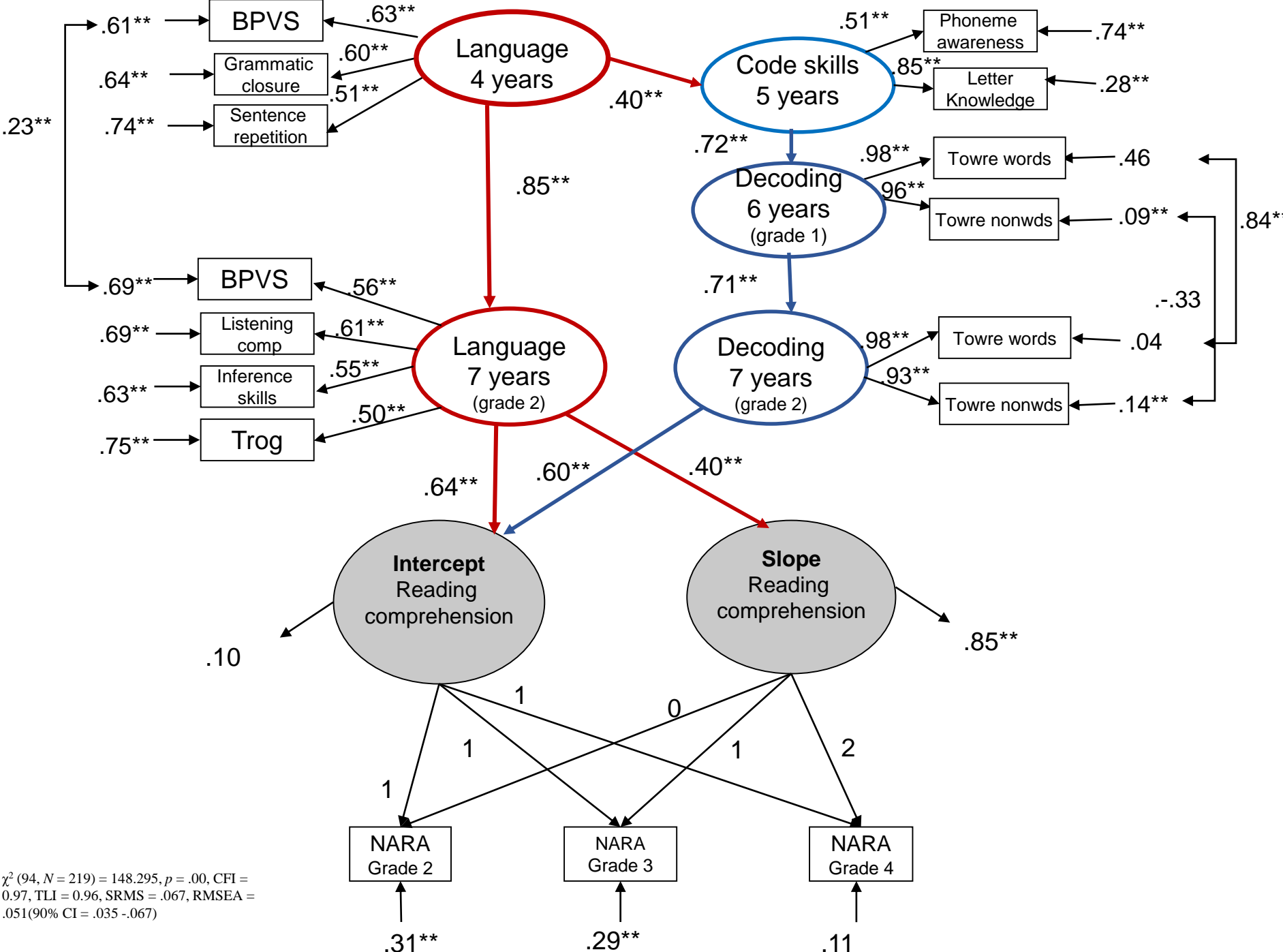
210 enspråklige barn

Hjetland, Lervåg, Lyster, Hagtvedt, Hulme
& Melby-Lervåg, 2019

Hva fant
vi ut?

$\chi^2 (94, N = 219) = 148.295, p = .00$. CFI = 0.97, TLI = 0.96, SRMS = .067, RMSEA = .051 (90% CI = .035 - .067)

Variasjon i barns leseforståelse

Foorman et al 2015
Lervåg & Melby-Lervåg under prep

Tiltak for å gi
elevene
bedre
leseforståelse

Effects of Educational Interventions Targeting Reading Comprehension and Underlying Components

Monica Melby-Lervåg and Arne Lervåg

University of Oslo

ABSTRACT—*In most school subjects, students' comprehension of what they read is crucial, as is improving that comprehension. In this article, we review studies on the effects of interventions on reading comprehension. A simple view of reading sees reading comprehension as the product of linguistic comprehension and decoding skills, while an augmented view also emphasizes domain general cognitive skills (e.g., working memory, auditory processing). Studies that target skills directly related to reading comprehension through strategy training show moderate to large effects. In studies that target reading comprehension through the underlying components (i.e., decoding, linguistic compre-*

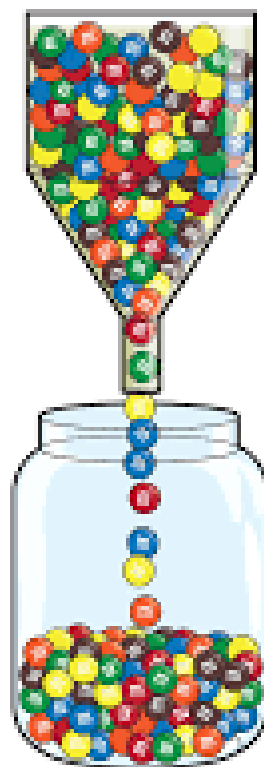
CONCEPTUAL AND THEORETICAL ISSUES IN INTERVENTIONS FOR READING COMPREHENSION

Several theoretical models for reading comprehension exist (see, e.g., Cromley, Snyder-Hogan, & Luciw-Dubas, 2010), but a much-used and cited framework for children in elementary and early secondary school is the simple view of reading (Gough & Tunmer, 1986). In this view, two components are important for understanding written text: the ability to decode and the ability to understand the linguistic content. Reading comprehension is the product of these two components; if either is deficient, reading comprehension suffers.

Hvordan gi elever bedre leseforståelse?

- Ordavkoding er en flaskehals

Uten automatisert ordavkoding vil elevene ha dårlig leseforståelse

Hva med språkforståelse?

- Stort problemområde sammenlignet med avkoding
- Et barn erfarer rundt 150,000 unike ord i sitt utdanningsløp (Zeno, Ivens & Millard, 1995)
- Ordavkoding ca 30 ord/bokstaver

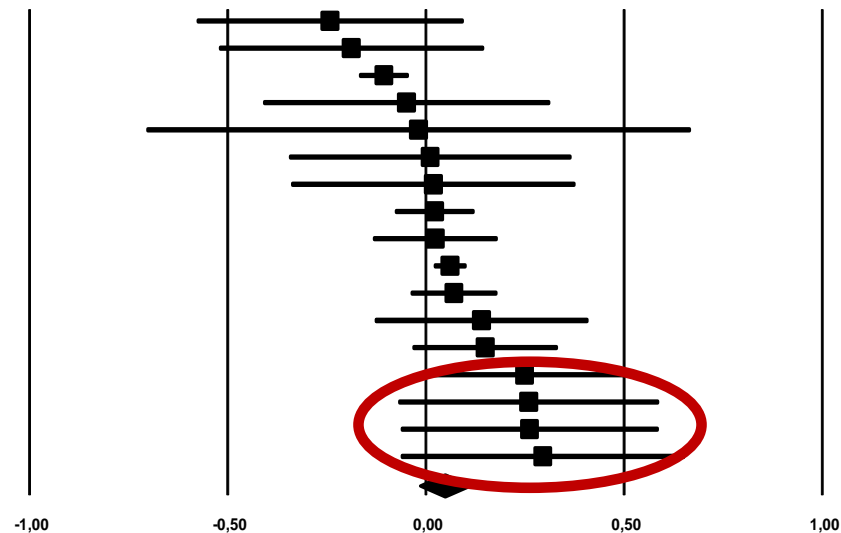

Meta-analyse: Små effekter på leseforståelse fra språkstimulering

Study name

Hedges's g and 95% CI

Block & Mangieri, 2006 5th
Block & Mangieri, 2006 3th
Apthorp et al., 2012 (intermediate)
Apthorp, 2006 (site A)
Simmons et al., 2010
Proctor et al., 2011
Proctor et al., 2011 (EOL)
Lesaux et al., 2014 LM
Lesaux et al., 2014 EOL
Lawrence et al., 2016
Vadasy et al., 2015
Block & Mangieri, 2006 6th
Lesaux et al., 2010
Styles & Bradshaw, 2015
Block & Mangieri, 2006 4th
Apthorp, 2006 (site B)
Brinchmann et al., 2015

THE CAMPBELL COLLABORATION

**Title Registration for a Systematic Review:
The Effect of Language Comprehension
Training on Standardized Tests: A Systematic
Review**

**Kristin Rogde, Åste Mjelve Hagen, Monica Melby-Lervåg,
Arne Lervåg**

Noen har effekter...

- Mindre grupper
- Godt implementert
- Over tid
- Systematisk

Hvilke type språkforståelsestiltak har effekt på leseforståelse?

Clarke, Snowling, Truelove og Hulme (2010) sammenlignet tre ulike intervensjoner for 160 barn i 4. klasse som hadde dårlig leseforståelse (valgt ut etter en screening av 1120 barn)

1. Språkforståelse	2. Leseforståelse	3. Kombinert
<ul style="list-style-type: none"> -Vokabulartrening (60 nye ord tilsammen) -Narrativer -Bruk av muntlig språk -Arbeid med lytteforståelse	<ul style="list-style-type: none"> -Metakognitive strategier (repetert lesing, høyttenking, visualisering) -Bruk av disse strategiene i tekst man leser og i spørsmål til tekst. -Om å trekke slutninger, hvordan dette kan gjenkjennes og brukes. - Arbeid med skriftlige narrativer, gjenkjenne strukturer og oppbygning av tekst, produsere egen tekst.	En kombinasjon av 1 og 2 (50/50 % fordeling).

Resultater

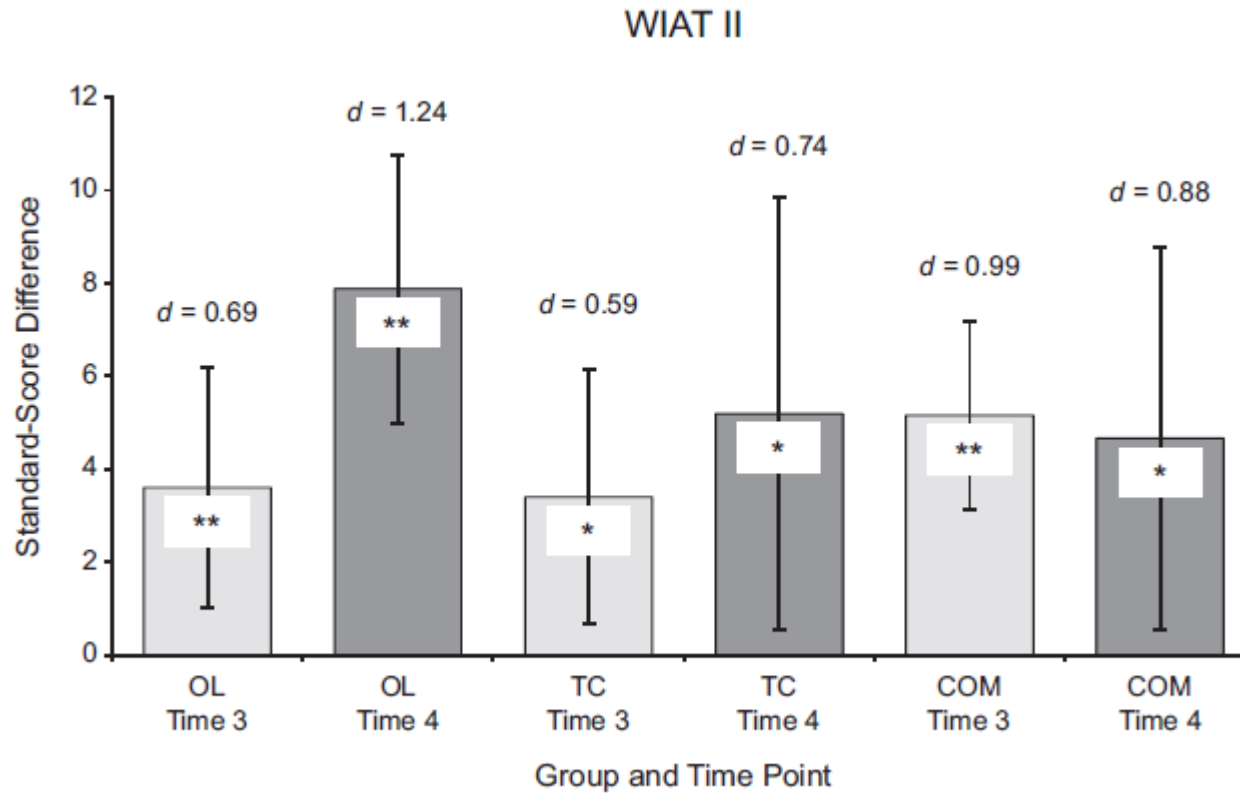

Figure from the paper:

La stå:

Grunnlaget for leseforståelse legges i barnehagen med utvikling av fonologisk bevissthet og språkforståelse.

Språkforståelse består av ulike komponenter blant annet vokabular og grammatikk.

I skolealder er ordavkoding og språkforståelse avgjørende for leseforståelse og forklarer 98.6% av variasjonen mellom barn i 2. klasse

Arbeid med språkforståelse og avkoding kan gi effekt på leseforståelse, men språkforståelse krever systematisk arbeid over tid i små grupper for å gi effekter på leseforståelse.

Takk for oppmerksomheten!

Foto: Kathrine Nordli, «Airborne»